

Aan:
de leden van provinciale staten

Assen, 21 april 2009
Ons kenmerk 17/SG/2009004687
Behandeld door mevrouw I.M. Rozema (0592) 36 57 95
Onderwerp: Circulaire wijziging Gemeente- en Provinciewet

Geachte leden,

Bijgaand treft u aan ter informatie een circulaire van de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over onlangs in werking getreden wijzigingen in de Gemeente- en Provinciewet. Deze wijzigingen zijn het gevolg van de kabinetsreactie op de rapporten van de commissie-Leemhuis (2004) en de commissie-Hermans (2005) inzake de evaluatie van de dualisering.

De voor de provincie relevante wijzigingen betreffen:

- de aanwezigheid van gedeputeerden in een statenvergadering;
- de regeling van fractieondersteuning;
- het verschil tussen politiek en vrijwillig ontslag van gedeputeerden;
- de indenniteitsprocedure.

Eventuele consequenties voor de geldende verordeningen en/of Reglementen van Orde zal ik op korte termijn aan het Presidium voorleggen. Op het eerste gezicht lijkt mij echter, gezien de inhoud van de huidige verordeningen van PS, dat hieraan al is tegemoet gekomen.

Met vriendelijke groeten,

Ingé M. Rozema
statengriffier

Bijlage: Circulaire d.d. 7 april 2009, kenmerk 2009-163005

de gemeenteraden
de colleges van burgemeester en wethouders
de provinciale staten
de gedeputeerde staten
VNG
IPO

**Directie Openbaar Bestuur
en Democratie**
KKB

Schedeldoekshaven 200
2511 EZ Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.minbzk.nl

Contactpersoon
Mr. A.P. Krijnen

T (070) 426 7791
alain.krijnen@minbzk.nl

circulaire

Datum
7 april 2009

Kenmerk
2009-0000163005

Onderwerp	Inwerkingtreding wijziging Gemeente- en Provinciewet i.v.m. evaluatie dualisering gemeente- en provinciebestuur
Doelstelling	informereren
Juridische grondslag	n.v.t.
Relaties met andere circulaire's	n.v.t.
Ingangsdatum	16 april 2009
Geldig tot	onbepaalde tijd

Hierbij informeer ik u over de belangrijkste onderwerpen uit de wijziging van de Gemeente- en Provinciewet in verband met de evaluatie van de dualisering van het gemeente- en provinciebestuur. De wetswijziging zal op 14 april in het Staatsblad worden gepubliceerd onder nr. 169 en treedt de volgende dag (15 april) in werking.¹ De wetswijziging, alsmede de integrale versie van de Gemeentewet en de Provinciewet, kunt u terugvinden via www.overheid.nl.

De wetswijziging, welke nog onder het vorige kabinet in december 2006 is ingediend, geeft uitwerking aan de kabinetsreactie op het rapport-Leemhuis (2004) en het rapport-Hermans (2005). Oorspronkelijk bevatte het wetsvoorstel ook het voorstel tot vermindering van het aantal raadsleden, de zgn. dualiseringscorrectie. Dit onderdeel heb ik echter, in overeenstemming met het Coalitieakkoord, in 2007 ingetrokken.

1. Aanwezigheid wethouder in de raad

Door een wijziging van artikel 21 van de Gemeentewet wordt tot uitdrukking gebracht dat een wethouder toegang heeft tot de vergaderingen van de raad en dat hij aan de beraadslaging kan deelnemen. Het mag immers niet voorkomen dat de raad een wethouder buiten sluit. Tegelijkertijd moet er ruimte zijn voor lokaal maatwerk; het is immers niet nodig dat een wethouder bij iedere vergadering van de raad zit. Daarom bepaalt de wet tevens dat de raad een wethouder kan uitnodigen om ter vergadering aanwezig te zijn. Dat raad en college elkaar in een dual bestel niet hebben uit te sluiten, zou vanzelfsprekend moeten zijn. De burgemeester draagt als voorzitter van raad en college een bijzondere verantwoordelijkheid hierop toe te zien.

¹ Het Koninklijk Besluit dat de inwerkingtreding regelt wordt eveneens op 14 april in het Staatsblad gepubliceerd en wel onder nr. 170.

De wijziging geldt ook de Provinciewet (artikel 21). Een gedeputeerde heeft toegang tot de vergaderingen van Provinciale Staten (PS) en kan aan de beraadslaging deelnemen. Tegelijkertijd kunnen PS een gedeputeerde uitnodigen om ter vergadering aanwezig te zijn.

Datum
7 april 2009
Kenmerk
2009-0000163005

2. Fractieondersteuning

Fractieondersteuning (artikel 33 Gemeentewet) is een recht van de raadsfracties, te regelen bij verordening. Fractieondersteuning kan heel breed zijn, maar heeft in ieder geval een financiële component. Wil dit recht reële betekenis hebben, dan impliceert dit dat er dus middelen ter beschikking moeten staan. Of de fracties daar ook een beroep op doen, is hun eigen zaak. Ingevolge de wetswijziging dient de verordening voortaan ook regels te bevatten over de besteding en de verantwoording. De door het vorige kabinet bepleitte Algemene Maatregel van Bestuur inzake fractieondersteuning is hiermee komen te vervallen. De VNG heeft een model-verordening beschikbaar, die goed functioneert. Ik kan deze dan ook van harte aanbevelen.

Deze wijziging geldt ook de Provinciewet (artikel 33). PS hebben in de reeds verplichte verordening regels op te nemen over de besteding en de verantwoording van de fractieondersteuning.

3. Wethouderschap in gemeenten onder de 18.000 inwoners

In gemeenten onder de 18.000 inwoners is het wethouderschap nu nog een deeltijdfunctie. De wetswijziging brengt daar verandering in. De raad kan voortaan bij de benoeming van iedere wethouder bepalen of de functie in deeltijd wordt uitgeoefend, binnen de grenzen die de Gemeentewet (artikel 36) in het algemeen stelt ten aanzien van het aantal wethouders. Ook in kleine gemeenten kunnen voortaan dus voltijdwethouders worden aangesteld. Vervolgens stelt de raad de tijdsbestedingsnorm voor de afzonderlijke wethouders vast.

Op grond van artikel 3, vijfde lid, van het Rechtspositiebesluit wethouders, wordt de bezoldiging van de wethouder naar evenredigheid met de vastgestelde tijdsbestedingsnorm vastgesteld. Het Rechtspositiebesluit wethouders zal naar verwachting nog voor de gemeenteraadsverkiezingen op deze wetswijziging worden aangepast. Een aantal artikelen kan door de wetswijziging komen te vervallen. Dat neemt niet weg dat gemeenten nu al van de nieuwe wettelijke mogelijkheid gebruik kunnen maken.

Het kan immers lastig zijn in de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen van 3 maart 2010 na het tussentijds aftreden van een wethouder voor deze beperkte periode een nieuwe wethouder te vinden. Op grond van artikel 39 van de Gemeentewet kan de raad besluiten na het tussentijds aftreden van een wethouder het aantal wethouders te verminderen. De wetswijziging biedt nu de mogelijkheid om de tijdsbestedingsnorm van de overgebleven wethouders te verhogen. Verhoging van de tijdsbestedingsnorm leidt direct na het van kracht worden van het raadsbesluit in evenredige mate tot verhoging van de bezoldiging en de onkostenvergoeding.

Een verlaging van de tijdsbestedingsnorm is ook mogelijk, maar heeft voor de zittende wethouders tijdens een zittingstermijn geen gevolgen. Een dergelijke

verlaging van de tijdsbestedingsnorm en dus de bezoldiging geldt alleen voor een nieuw benoemde wethouder. Een lagere tijdsbestedingsnorm voor een zittende wethouder is slechts mogelijk als deze na tussentijds aftreden opnieuw wordt benoemd of wanneer hij na de raadsverkiezingen wordt herbenoemd voor een nieuwe termijn van vier jaar.

Datum

7 april 2009

Kenmerk

2009-0000163005

Voor vragen over dit onderdeel kunt u contact opnemen met de heer C.J.P. 't Lam, beleidsmedewerker bij de directie Arbeidszaken publieke sector, cluster Politieke ambtsdragers, tel. 070 - 426 6144, e-mail Kees.Lam@minbzk.nl.

4. Politiek ontslag wethouders

Door middel van een wijziging van artikel 49 Gemeentewet wordt tot uitdrukking gebracht dat een wethouder bij verlies van vertrouwen onmiddellijk ontslag heeft te nemen. Doet hij dat niet, dan kan de raad hem ontslaan. Een dergelijk politiek ontslag moet onderscheiden worden van een ontslag op eigen initiatief in de zin van artikel 43 Gemeentewet, bijv. vanwege ziekte of het aanvaarden van een andere functie. Ontslag op eigen initiatief gaat pas in na een maand. Politiek ontslag, dus zowel op eigen initiatief naar aanleiding van vertrouwensverlies als ontslag door de raad, treedt terstond in; er is immers geen vertrouwen meer.

Deze wijziging geldt ook de Provinciewet (artikel 49). Een gedeputeerde heeft bij verlies van vertrouwen onmiddellijk zijn ontslag te nemen; doet hij dat niet, dan kunnen PS hem ontslaan. In beide gevallen gaat het ontslag onmiddellijk in.

5. Indemniteitsprocedure

De wetswijziging verduidelijkt dat niet bij iedere door de accountant geconstateerde onrechtmatigheid de indemniteitsprocedure gevolgd zou moeten worden. Slechts indien de raad van oordeel is dat de onrechtmatigheid van dien aard is dat deze aan vaststelling van de jaarrekening in de weg staat, hoeft de procedure te worden gevolgd (artikel 198, tweede lid, Gemeentewet). In andere gevallen kan de raad genoeg nemen met de toelichting van het college en welke maatregelen in dat kader zijn of worden genomen.

Deze wijziging geldt ook de Provinciewet (artikel 202, tweede lid): slechts indien PS van oordeel zijn dat de onrechtmatigheid van dien aard is dat deze aan vaststelling van de jaarrekening in de weg staat, hoeft de indemniteitsprocedure te worden gevolgd.

6. Overige onderwerpen

De wetswijziging bevat voorts nog enkele technische wijzigingen, waaronder het vervallen van uitgewerkte overgangsbepalingen verband houdend met de invoering van de Gemeentewet en de Provinciewet in 1993. Ten slotte wordt nog een bij de Wet verankering en bekostiging gemeentelijke watertaken ontstane omissie hersteld inzake delegatie van de bevoegdheid tot het heffen van rioolheffing. Door wijziging van de Gemeentewet en de Wet gemeenschappelijke regelingen kan deze bevoegdheid nu worden gedelegeerd aan een deelraad onderscheidenlijk een openbaar lichaam.

Tot slot

Voor meer informatie verwijs ik u naar de parlementaire behandeling van het wetsvoorstel (Kamerstukken 30 902, Handelingen II 2007/08, p. 7276-7301 en p. 7351, Handelingen I 2008/09, p. 1173-1188).

Datum

7 april 2009

Kenmerk

2009-0000163005

Voor de goede orde wijs ik er op dat deze wetswijziging geen betrekking heeft op de voorstellen die ik nog voornemens ben te doen naar aanleiding van het traject "Staat van de dualisering" (zie Kamerstukken II 2008/09, 30 902, nr. 15 herdruk). Een daaruit voortvloeiend wetsvoorstel zal vermoedelijk pas na de zomer worden ingediend.

Ik verwacht u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

DE STAATSSECRETARIS VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES,

drs. A.Th.B. Bijleveld-Schouten